

Brøndby Kommune

Sundhed og bevægelse skal helt tæt på borgerne

Udfordringsbilledet peger på et strukturelt behov for at gentænke, hvordan vi organiserer adgang til bevægelse, fællesskab og nære sundhedstilbud.

Brøndby Kommune ligger generelt over regionsgennemsnittet på en række sundhedsudfordringer, herunder svær overvægt (28 pct./ 14 pct.) og fysisk inaktivitet (27 pct. /15 pct.). Der findes mange idrætsforeninger og kommunale tilbud, men med lav mobilitet, manglende kendskab eller psykisk sårbarhed kan selv korte afstande og nye sociale sammenhænge udgøre en barriere. Det betyder, at nogle af de borgere, der har størst behov for bevægelse, fællesskab og nære sundhedstilbud, i praksis står udenfor.

22 pct. af de almene beboere i Brøndby vurderer deres helbred som dårligt mod 12 pct. blandt ikke-almene beboere. Samtidig har 28 pct. svær overvægt mod 19 pct., 33 pct. har stillesiddende fritidsaktiviteter og 10 pct. er diagnosticeret med type 2-diabetes. Hver femte almene beboer er daglig ryger – dobbelt så mange som i resten af kommunen.

Også den mentale sundhed er udfordret. 38 pct. oplever et højt stressniveau mod ca. 30 pct. blandt øvrige borgere, og 17 pct. føler sig ensomme mod 10 pct. i resten af kommunen (Kilde: BL/LBF).

Derfor er ambitionen i de to valgte lokalområder at flytte aktiviteterne helt tæt på borgerne. Brøndby Kommune har gennem et flerårigt partnerskab med Danmarks Idrætsforbund og DGI opbygget erfaringer med at udvikle mere tilgængelige fællesskaber. Denne erfaring giver et stærkt fundament for i Pioner-regi at arbejde målrettet med at koble eksisterende faciliteter og foreninger tættere til sundheds- og forebyggelsesindsatser.

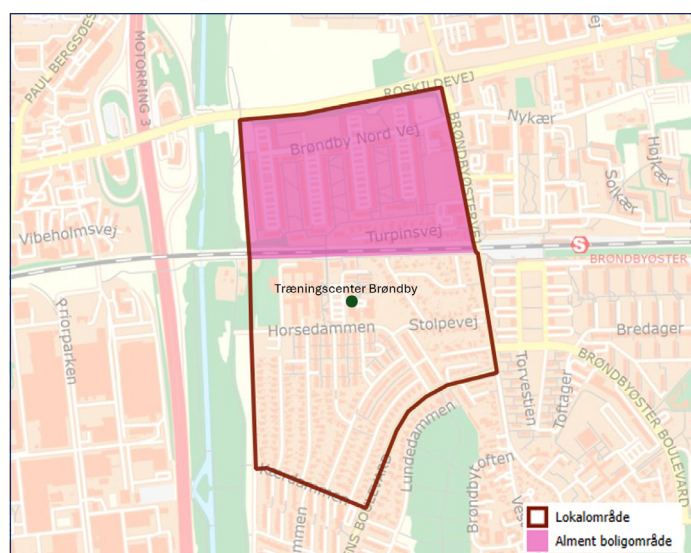
Lokalområdet Brøndby Strand Parkerne

Brøndby Strand Parkerne er et stort boligområde med omkring 12.000 indbyggere i bebyggelser, der strækker sig i et bælte på 2,5 km. Bydelen blev for alvor udbygget i 60'erne og 70'erne for at skabe moderne boliger til den almindelige dansker. Aktuelt har Brøndby Kommune igangsat et omfattende byudviklingsprojekt, Fremtidens Brøndby Strand, der skal transformere området til en bydel, der i højere grad er forbundet med den øvrige by. De knap 3.000 almene boliger hører under fem boligorganisationer.

På grund af boligområdets størrelse, organisatoriske kompleksitet og mange aktører udgør de almene bebyggelser i Pioner-projektet et lokalområde i sig selv. Som en del af Pioner-projektet vil der dog blive arbejdet med forbindelserne til den omkringliggende by, institutioner og aktiviteter.

Omkring 50–60 pct. af beboerne har etnisk minoritetsbaggrund, og en betydelig andel lever med socioøkonomiske udfordringer, som har betydning for sundhed og trivsel. I Brøndby Strand kan vi se, at borgerne fx ikke benytter vaccinationstilbud, ikke gennemfører relevante screeninger og i mindre grad prioriterer tandpleje.

Brøndby Strand Parkerne rummer en betydelig idræts- og fritidsinfrastruktur med idrætsforeninger, idrætshaller, udendørs baner, svømmehal samt uformelle faciliteter som fx boldbure. Kulturhuset Brønden, kirken og to lokale moskéer bidrager yderligere med kulturelle og sociale fællesskaber, mens skole, ungdomsklub og SSP-indsats understøtter lokal forankring på tværs af generationer. Den boligsociale helhedsplan i området udgør en platform, der forbinder mange af de lokale aktører. I området ligger tre lægepraksisser, herunder et mindre sundhedshus. Det giver et væsentligt udviklingspotentiale for at styrke samarbejdet mellem primær sundhedssektor, kommune og lokale fællesskaber.

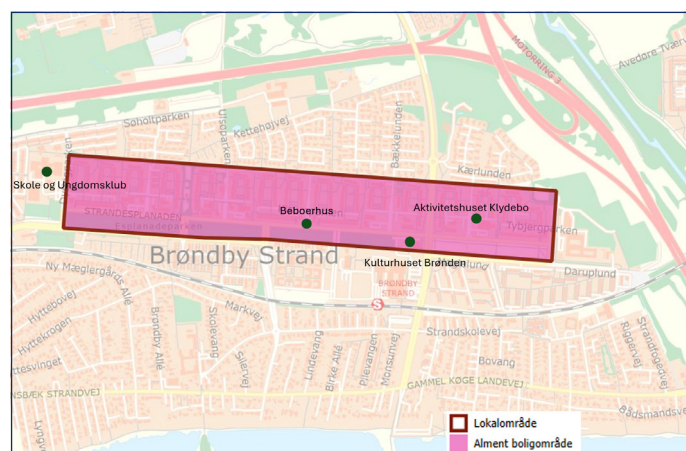

Lokalområdet Brøndby Nord

Lokalområdet Brøndby Nord indeholder et alment boligområde med ca. 2.700 beboere. Her har omkring 40 pct. af beboerne ikke-vestlig baggrund, og en betydelig andel lever med socioøkonomiske udfordringer, som har direkte betydning for sundhed, trivsel og deres deltagelse i forebyggende tilbud. Vi kan se, at mange borgere ikke benytter de tilbud, de er visiterede til i Center for Genoptræning og Forebyggelse, selv om centeret ligger i nærområdet.

Syd for banen ligger et parcelhuskvarter, der primært er beboet af ressourcestærke borgere. Det samlede lokalområde Brøndby Nord huser i alt ca. 3.700 indbyggere. Lokalområdet har en mere begrænset social infrastruktur sammenlignet med andre dele af kommunen, men har flere praktiserende læger og en tandlægeklinik. Faciliteter og tilbud er ikke fuldt integrerede i en samlet, lokalt forankret sundheds- og fællesskabsstruktur. Vi ønsker i Pioner-projektet at styrke forbindelserne på tværs af dette lokalområde, fx med fællesskabsambassadører eller sociale værter.

Den almene bebyggelse og parcelhuskvarteret er forbundet af en tunnel under jernbanen, og lokalområdet er forbundet til den sydlige del af kommunen med en grøn kile og stisystem.

Holstebro Kommune

Fremskudte sundheds- tilbud og et medskabende civilsamfund

Holstebro Kommune og tre boligselskaber vil udvikle og implementere fremskudte sundhedstilbud, der skal bygge bro mellem borger og system.

Holstebro Kommune og tre lokale boligselskaber har fokus på social ulighed i sundhed – både på det somatiske og det psykiske område. Afstanden til forebyggelses- og sundhedstilbud kan være geografisk, men også mentalt kan borgere opleve, at sundhedsvæsenet er langt væk. Særligt i ét område i Holstebro by, ser vi behov for at sænke tærsklen til sundhedsfremmende aktiviteter.

Lokalområdet Nørrelands Sogn

Pioner-projektet i Holstebro sætter fokus på boligområdet Trekanten og det omkringliggende Nørreland Sogn. Nørrelands Sogn har 5.300 indbyggere, og heraf bor 2.700 i de tre almene boligafdelinger i Trekanten. Lokalområdet er karakteriseret ved en betydelig afstand til sundhedsfaglige tilbud, idet der er 42 kilometer til nærmeste sygehus og mere end to kilometer til nærmeste praktiserende læge. Ud over de almene boliger og områder rummer lokalområdet Nørreland Kirke, en lokal folkeskole og flere foreningshuse. Derudover vil der i projektet være fokus på de nærtliggende ungdomsuddannelser.

Lokalområdet rummer et grønt areal med forbindelse til bynær natur. Den Grønne Rute i Trekanten er et eksempel på et sted, hvor der allerede er skabt fysiske mødesteder. Grønne stier og oaser binder området sammen og samler mennesker i fællesskab om naturen. Den Grønne Rute åbner Trekanten – både fysisk, socialt og mentalt.

23 pct. af borgerne i Nørrelands sogn på 16+ har en eller flere kroniske sygdomme, mod 15 pct. på kommunalt og regionalt niveau. 26 pct. vurderer deres helbred som dårligt, sammenlignet med 16 pct. i både kommunen og regionen. Andelen, der oplever ensomhed, er ligeledes relativt høj i sognet, nemlig 21 pct. mod 12 pct. i kommunen og 14 pct. i regionen. 40 pct. af sognets beboere ligger højt på stressniveau, hvilket er ca. 10 procentpoint over niveauet i både kommunen og regionen.

Data fra Landspatientsregister viser ligeledes, at 32 pct. af personer i området har mindst en diagnose relateret til et somatisk eller et psykisk handicap, mens andelen på landsplan er 21 pct. (Kilde: BL/LBF).

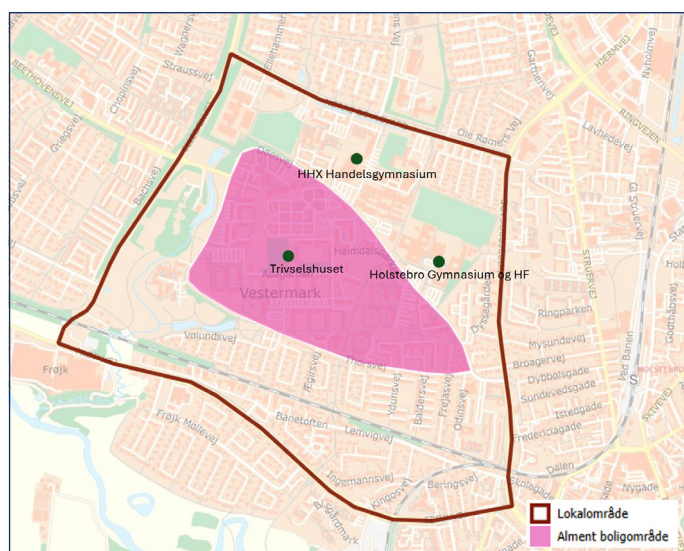
Region Midt samler sundhedsdata for alle kommuner og sogne i regionen under titlen "Hvordan har du det?". Her fremgår det, at forekomsten af uhensigtsmæssige livsstilsfaktorer er højere i Nørrelands Sogn end i både Holstebro Kommune og Region Midt. Området har en større forekomst af både somatiske og psykiske helbredsproblemer, og der ses en signifikant højere andel af borgere med fire eller flere kroniske sygdomme, dårligt selv vurderet helbred, stress, symptomer på depression samt ensomhed.

Et stort forebyggelsespotentiale

Vi vurderer, at en målrettet og styrket sundhedsindsats har et betydeligt forebyggelsespotentiale. Indsatserne kan bidrage til at reducere ulighed i sundhed og forebygge mere alvorlige sundheds- og sociale konsekvenser på længere sigt. Holstebro Kommune og de tre boligselskaber er enige om at udvikle og implementere fremskudte sundhedstilbud, der skal fungere som brobygger mellem borger og system og mindske både den fysiske og mentale afstand til sundhedstilbud.

Det er desuden et fælles ønske at inddrage civilsamfundet og mobilisere områdets aktører, herunder Trivselshuset, Nørrelands Kultur- og Idrætsforening og den lokale Røde Kors-afdeling. Holstebro Kommune vil bygge videre på erfaringer fra deltagelsen i ABC-projektet (Act, Belong and Commit). Inddragelsen af civilsamfundet skal i tråd hermed ske både i idéfasen og i implementeringsfasen, så civilsamfundet bliver medskabere af sundhedstilbuddene. Vi vil derfor have fokus på kompetenceopbygning hos de civile bidragsydere.

Holstebro Kommune har mottoet Kulturen til forskel, og dette kulturfokus vil afspejle sig i projektet. I lokalområdet Nørrelands Sogn vil vi videreudvikle og udbrede det eksisterende samarbejde med bl.a. Musikskolen, hvor der allerede er initiativer som sundhedskor, KOL-kor og sangvandring. Derudover samarbejder vi med andre aktører om fælleslæsninger og Frivillige Fællesskabsguider.

Horsens Kommune

Folkesundhedshuse tæt på hverdagslivet

Sundhedstilbud skal ikke bare flytte adresse, men gentænkes helt, når vi rykker tættere på beboerne i to lokalområder.

Siden opstarten i 2024 har Horsens Kommune, boligforeningen ALBO og den boligsociale indsats Bo Trivsel været aktive i det nationale partnerskab "Fælles om Lokal Sundhed". I efteråret 2025 etablerede parterne et lokalt partnerskab i Horsens med samme formål.

I udviklingsprogrammet *Pioner – Fælles om Lokal Sundhed* vil partnerskabet i Horsens arbejde med to boligområder – Sønderbro og Sundparken. Beboerne i de to boligområder har en markant dårligere sundhedsprofil end gennemsnittet for kommunen – både hvad angår somatisk sygdom, psykisk sygdom og mental sundhed. Samtidig har mange en svag tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse, og for flere medfører begrænsede sundhedskompetencer, manglende overskud i hverdagen samt kulturelle og sproglige barrierer, at det er svært at opøge og få den rette hjælp.

De almene beboere i Horsens er overrepræsenterede i forhold til kroniske sygdomme, både af somatisk og psykisk karakter. Fx er godt 10 pct. af almene beboere diagnosticeret med type 2-diabetes, som er 2,1 gange oftere end blandt kommunens øvrige borgere. 1/4 af de almene beboere lever med handicap.

30 pct. i Sønderbro-området og 41 pct. i Sundparken modtager offentlig forsørgelse. Heraf er hhv. 17 pct. og 27 pct. på førtidspension eller førtidspensionslignende ydelser (Kilde: BL/LBF).

Udfordringsbilledet peger på et behov for at gentænke, hvordan sundhedsindsatser i højere grad kan tage afsæt i beboernes hverdagsliv, fællesskaber og lokale rammer.

Lokalområde Sønderbro

Sønderbro er et bynært område i Horsens med både parcelhuse, privat og alment etagebyggeri samt tre almene boligafdelinger med over 1.100 boliger. I det almene boligområde bor 1.353 personer, mens der samlet bor 4.507 borgere i hele området. Det almene boligområde Sønderbro er på regeringens liste over forebyggelsesområder og står over for større renoveringer i de kommende år.

Sønderbro rummer samtidig et aktivt lokalmiljø med mødesteder og institutioner, en velforankret boligsocial indsats og en fremskudt jobindsats. Sammen med kommende renoveringer og arbejdet med en fælles bydelsplan giver det et stærkt afsæt for udvikling af området.

Lokalområde Sundparken

Sundparken er et alment boligområde i den østlige del af Horsens, omgivet af villakvarterer og alment boligbyggeri – og med nærhed til natur. Sundparken omfatter 509 boliger med 1.167 beboere, mens der samlet bor 6.663 borgere i området. Sundparken har historisk været udfordret og har siden 2010 været opført på Social- og Boligministeriets parallelsamfundsliste, og er i dag på listen over omdannelsesområder. Samtidig har Sundparken i de senere år gennemgået en positiv udvikling med nye investeringer og et styrket samarbejde mellem kommune og boligorganisation.

Rødovre Kommune

Sammen om lokal sundhed i Kærene

Rødovre Kommune indgår i det nationale partnerskab Fælles om Lokal Sundhed med en ambition om at udvikle en mere borgernær og helhedsorienteret indsats, hvor sundhed tænkes bredt, i samspil med fællesskaber, det levede liv og de fysiske rammer i lokalområdet.

I Rødovre Kommune ses, som i resten af landet, en social ulighed i sundhed. Borgere med kort uddannelse og svagere tilknytning til arbejdsmarkedet har generelt en højere forekomst af både fysiske og mentale sundhedsudfordringer og oplever ofte mere alvorlige konsekvenser, når sygdom rammer.

Der findes i dag mange kommunale tilbud og lokale aktiviteter, men for borgere med begrænset netværk, lav mobilitet eller psykisk sårbarhed kan selv korte afstande og nye sociale sammenhænge udgøre en barriere. Dermed deltager nogle af de borgere med størst behov ikke i de eksisterende tilbud.

Lokalområdet Kærene

Indsatsen tager afsæt i boligområdet Kærene i den sydlige del af Rødovre med ca. 2.100 beboere, som er et mangfoldigt boligområde og udpeget som forebyggelsesområde.

Kærene er en del af Milestedet – en stor almen etageboligbebyggelse på tværs af Rødovre og Brøndby Kommune med ca. 2.500 lejligheder, hvoraf ca. 1.500 ligger i Rødovre.

Kærene er et stationsnært område omgivet af en række institutioner og mødesteder, herunder Ungecenter 2610, Tremilen Café Bibliotek, daginstitutioner, Hendriksholm Skole, Rødovre Gymnasium, Boldklub Vest og Vestbad samt grønne områder og boldbaner.

Kærene indgår desuden i et lokalområde med tydelige forskelle i boligtyper og levevilkår: Mod nord, på den anden side af Roskildevej, ligger Bybjerget/Valhøjgården, som også er udpeget som forebyggelsesområde og rummer 2.934 beboere, mens villakvarteret Hendriksholm mod øst, på den anden side af Tårnvej, er et mere ressourcestærkt boligområde. Samtidig er Kærene kendetegnet ved et stærkt lokalt samarbejde, hvor boligorganisationer, Rødovre Kommune, civilsamfund og lokalpoliti i regi af Kærenes boligsociale fællesskab skaber aktiviteter, fællesskab og engagement blandt beboerne.

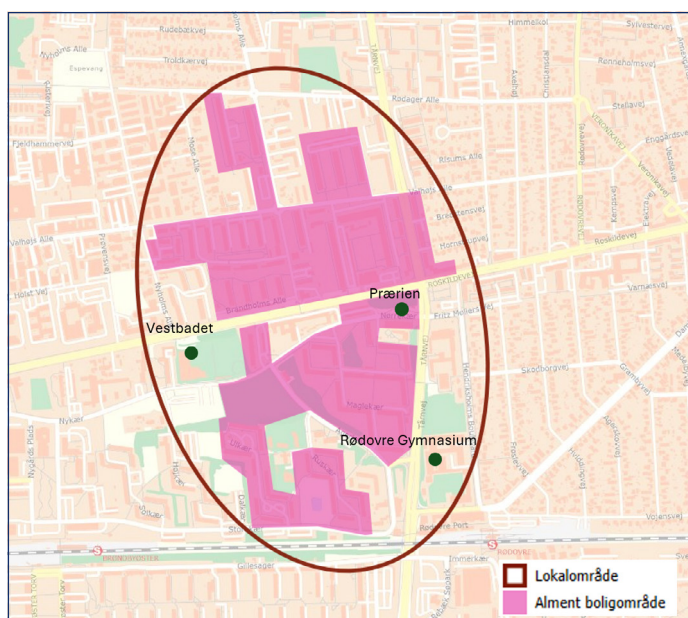
Den boligsociale indsats har en stor kontaktflade til områdets borgere og fungerer som en central platform for aktiviteter og relationer, men det er fortsat vanskeligt at nå de mest udsatte borgere – herunder borgere med komplekse sociale og sundhedsmæssige udfordringer.

Prærien – et eksisterende anker for en ny tilgang

I Kærene ligger værestedet Prærien, som siden 1995 har fungeret som et åbent og uformelt mødested og har en særlig styrke i at skabe kontakt til borgere, som ellers kan være svære at nå.

Med indsatsen ønskes det at bygge videre på erfaringerne fra både det boligsociale samarbejde og Prærien og udvikle nye, mere borger-nære tilgange til sundhed og trivsel.

Samtidig er der behov for at videreudvikle Præriens rolle og afprøve nye indsatser med henblik på fremtidig anvendelse. Ambitionen er, at Prærien skal kunne mere – fx i form af flere målgrupper eller funktioner – samtidig med at stedets styrke i forhold til de mest udsatte borgere fastholdes.

Fælles afsæt og retning for indsatsen

Der er behov for at gentænke, hvordan sundhed og trivsel kan understøttes i borgernes hverdagsliv.

Indsatsen tager afsæt i det, der allerede fungerer, og udvikles i tæt samarbejde med lokale aktører og beboere, hvor et centralt greb er at videreudvikle Prærien som lokalt samlingspunkt.

Ambitionen er ikke at etablere et traditionelt sundhedstilbud, men at styrke sundhed og trivsel gennem eksisterende rammer og aktiviteter tæt på borgernes hverdag. Dette sker blandt andet ved at:

- videreudvikle Prærien som ramme for nye aktiviteter og samarbejder
- bringe relevante kommunale tilbud tættere på borgerne i lokale rammer
- integrere og videreudvikle aktiviteter i Kærenes boligsociale fællesskab med øget fokus på borgere uden for fællesskaber
- styrke inddragelsen af frivillige og lokale kræfter samt udvikle nye partnerskaber
- skabe bedre sammenhæng mellem Kærene og de omkringliggende områder

Indsatsen forudsætter et tæt samspil mellem aktører på tværs af fagområder, civilsamfund og lokalsamfund.

domes.dk

Vejle Kommune

Pioner – Trivsel som vejen til sundhedsfremme

Forandrede fælleslokaler og det gode naboskab skal styrke livskvalitet i to boligområder i Vejle. Ensomhed er én af de største trusler mod trivsel og livskvalitet. Derfor er mikro-kontakter og lette relationer i fokus, når fælleshuse og aktiviteter skal udvikles.

Erfaringerne fra tidligere prøvehandling viser, at indsatser tæt på borgernes hverdag kan styrke både trivsel, relationer og adgang til sundhed. Med denne indsats er ambitionen at udvikle og forankre lokale rammer, hvor fællesskaber, aktiviteter og sundhedstilbud kan mødes i boligområderne og blive en naturlig del af hverdagen for beboerne og det omkringliggende lokalområde.

Indsatsen tager udgangspunkt i lokalområderne Vestbyen og Østbyen. Begge områder rummer en kombination af sundhedsudfordringer og lokale ressourcer, men repræsenterer samtidig forskellige lokale udgangspunkter. De almene boliger i Vestbyen er et større og mere socialt sammensat boligområde med mange forskellige boligtyper og en bred beboersammensætning, herunder en relativt stor andel borgere med ikke-vestlig baggrund samt flere kendte sundhedsrisikofaktorer. Østbyen er et mindre boligområde med en relativt høj andel ældre beboere og en boligmasse præget af mindre boliger fra en ældre byggeperiode. I begge lokalområder vil arbejdet på tværs af de almene boligområder om de omkringliggende boligkvarterer bidrage til at skabe flere muligheder for fællesskab og lokale sundhedstilbud tæt på borgerne.

Den Nationale Sundhedsprofil viser, at 15 pct. af almene beboere i Vejle Kommune oplever tegn på social isolation mod 5 pct. i resten af kommunen.

7,9 pct. af de almene beboere i ØsterBO er diagnosticeret med type 2-diabetes og 5,65 pct. KOL mod henholdsvis 2,7 pct. og 4,4 pct. i den samlede befolkning. Samtidig står 31 pct. af beboerne i alderen 18-64 år uden for arbejdsmarkedet hvilket er en høj andel da de fleste beboere er ældre. I Vestbyen er der også højere forekomst kroniske sygdomme på trods af en mere divers alderssammensætning. 7 pct. af de almene beboere er diagnosticeret med type 2-diabetes og 5,5 pct har KOL. Her er 30 pct. af beboerne uden for arbejdsmarkedet (Kilde: BL/LBF).

Vores ambition for områderne

Vejle Kommune, ØsterBO og boligselskabet AAB Vejle ønsker at operationalisere Realdanias pointe om, at relationer er den vigtigste enkeltstående faktor for danskernes trivsel. Det gælder både tætte relationer og små, daglige mikrokontakter som at hilse på naboen. Vi vil derfor udvikle en metode, hvor vi altid ser på trivsel, som første skridt i sundhedsproblematikker.

Vejle ønsker at være pioner med tilgangen om, at trivsel og fællesskab skal være indgangen til sundhed. Når relationer og trykthed skabes i de lokale mødesteder, kan der samtidig kobles rådgivning, screening og andre sundhedstilbud tættere på beboernes hverdag – eksempelvis i forhold til kroniske sygdomme, mental sundhed eller andre sundhedsudfordringer. På den måde kan fællesskaberne i boligområderne være med til både at styrke trivsel og skabe bedre adgang til forebyggelse og sundhedstilbud.

Vestbyen omfatter ni boligafdelinger med ca. 1.700 boliger og omkring 3.000 beboere. Boligmassen består af både familieboliger, ungdomsboliger og ældreboliger, hvilket giver en bred beboersammensætning og mulighed for livslang tilknytning til området. Boligområdet Vestbyen er pt. på statens lister over forebyggelsesområder, og har en beboersammensætning med flere kendte sundhedsrisikofaktorer. Der er mange enlige beboere, og indkomstniveauet er generelt lavere end i andre almene boligområder i Vejle. Samtidig opleves udfordringer med kronisk sygdom, psykisk sårbarhed og ensomhed.

Området rummer flere kvartershuse, fælleslokaler og grønne opholdsarealer. Det valgte lokalområde omfatter desuden beboelseskvarterer både øst og vest for det almene boligområde samt Spinderihallerne, der rummer en vifte af kulturaktiviteter, innovationsmiljøer mv. for hele byen. Lokalområdet ligger desuden tæt på DGI Huset Vejle, Sundhedshuset, Vejle Sygehus og flere frivillige og sociale aktører. Det samlede lokalområde Vestbyen har ca. 7.000 indbyggere.

De almene boliger i Østbyen huser ca. 1.735 beboere. Mange af boligerne er små lejligheder fra 40'erne og 50'erne. Området rummer både familieboliger og ældreboliger, og inden for det kommende år etableres også ungdomsboliger. Der er muligheder for at mødes både i et mindre kvartershushus, i fælleslokaler og på de grønne områder med stier og opholdspladser. Lokalområdet rummer også et beboelseskvarter vest for de almene boliger. Her ligger Aktivitetscenteret Holmegården med fællesskaber og aktivitetstilbud for seniorer. Lokalområde Østbyen ligger ned til Vejle Havn med gode muligheder for bevægelse og udendørs aktiviteter. Det samlede lokalområde Østbyen har ca. 3.800 indbyggere.

